

Rapport IPS-programtrohetsmätning

ASF – IPS Unga

Verksamhet

ASF:s IPS-verksamhet i stort startade i september 2021. Teamet utökades 2025 med tre tillsvidareanställda arbetsspecialister med inriktning unga vuxna 18–29 år, initialt finansierade av FINSAM Malmö.

Två arbetsspecialister arbetar integrerat i behandlingsteamet på Maria Skåne Malmö. Den tredje tjänsten var initialt riktad mot Ung Malmö och då utan integrering i ett specifikt behandlingsteam, men är sedan 1 december 2025 integrerad på Öppenvård Unga Vuxna på Stadiongatan. Anledningen till förändringen är att det kom få aktualiseringar från Ung Malmö och att de unga vuxna inte alltid hade en påbörjad behandling, vilket är ett av kriterierna för IPS.

IPS-metoden omfattar individuellt och nära stöd till personer som har psykisk ohälsa och/eller beroende/skadligt bruk. IPS Ungas mål är att, via arbete eller studier, minska unga malmöbors beroende/skadligt bruk samt behov av bidrag samt att de unga malmöbor som kommer i kontakt med verksamheten ska uppnå bättre psykisk hälsa. Verksamheten erbjuder stöd i att finna, få och behålla ett arbete eller stöd under studier.

Forskning på verksamheten bedrivs av Per Bore, med stöd av en docent vid Lunds universitet, och resultatet kommer att redovisas efter projekttidens slut.

Syfte med mätningen

IPS är en manualbaserad och evidensbaserad metod som vilar på ett återhämtningsinriktat förhållningssätt. För ökad/bibehållen programtrohet bör man granska och analysera verksamheten regelbundet, utifrån den av Socialstyrelsen utgivna publikationen "Manual för att bedöma programtroheten för IPS". Det har även gjorts en mindre revidering av manualen för att bättre fungera för verksamheter som arbetar med unga vuxna. Revideringen "IPS-y revised 10-7-23" är gjord av organisationen IPS Works i USA, vilka internationellt anses vara experter på området.

Syftet med mätningen är att garantera programtrohet genom en genomlysning av arbetet i relation till programmanualerna och att därefter arbeta fram en utvecklingsplan. Det finns enligt forskning ett samband mellan programtrohet och resultat. Mätning har tidigare gjorts inom verksamheten, men IPS Unga är en så ny verksamhet att denna mätning blir den första.

För att få tätare intervaller mellan programtrohetsmätningarna, samt för att vi ska kunna arbeta utifrån ett koncept med kontinuerlig utveckling, har verksamheten i stort avsatt tid för två IPS arbetsspecialister att på totalt 50% arbeta med metodstöd i IPS-teamet; individuellt metodstöd, trohetsmätningar och bevakning av programtroheten. Detta metodstöd är en av komponenterna i IPS och syftar till att behålla programtrohet. Sektionschef har dock det övergripande ansvaret för metodutveckling och uppföljning.

Metod - programtrohetsmätning

Granskning och skattning av verksamheten har gjorts med hjälp av ovan nämnda manualer. Skattningen baserar sig på intervjuer och granskning av dokument.

Intervjuer har gjorts med unga vuxna, arbetsspecialister, remittent/behandlare på Maria Skåne Malmö, verksamhetschef på Maria Skåne Malmö, ASF sektionschef och ASF enhetschef. Mätningen har även omfattat granskning av dokumentation i form av arbetsprofiler, individuella planer, "loggböcker" för arbetsgivarkontakter, sammanställda data för stegförflyttningar samt de unga vuxnas utbildningar/anställningar. Intervjuerna har genomförts av verksamhetens metodstödare och analys av resultatet har gjorts tillsammans med ansvarig sektionschef, som också ansvarat för sammanställning av rapporten.

Varje punkt i trohetsmätningen kan ge totalt fem poäng och maximalt kan ett team uppnå 170 poäng (125 för vuxenverksamhet). Vi har inte fått information om hur andra nationella eller internationella IPS-team för målgruppen unga vuxna ligger poängmässigt. Den långsiktiga ambitionen för ASF IPS Unga i Malmö är dock att hålla en god programtrohet och ligga på 140 poäng eller mer, vilket betyder god överensstämmelse med metoden. IPS är i grunden en metod från USA och skapad för psykospatienter, där målet med arbete/studier i många fall motsvarar ett par timmar per vecka eller deltidsarbete. Metoden har spridits till andra grupper, där målet med verksamheten ibland är hel eller delvis självförsörjning, vilket ställer andra krav på både deltagare och arbetsspecialister.

PERSONAL

1. Deltagargruppens storlek

Arbetsspecialisten arbetar med de unga vuxna individuellt. För en heltidsanställd arbetsspecialist är det maximala antalet 20.	Poäng: 5
--	-------------

Kommentar: I teamet arbetar man kontinuerligt med 15–18 unga vuxna samtidigt; vissa i kartläggningsfas, andra i jobb- eller utbildningssökarfas eller i stöd under arbete/studier. Denna arbetsmängd synes ge bäst effekt och tid att ge varje unga vuxna tillräckligt med stöd för att nå ett hållbart resultat. Vid behov tar man in fler, så att inte de unga vuxna ska behöva stå på en väntelista och tappa motivationen.

Utvecklingsområde: Inget

2. Arbetsspecialisternas sysselsättning

Arbetsspecialisterna tillhandahåller endast stöd till arbete eller studier och har inga andra uppdrag.	Poäng: 5
--	-------------

Kommentar: Arbetsspecialisterna arbetar uteslutande med IPS och med de moment som ingår i arbetet. De enda arbetsuppgifter man har vid sidan av det direkta stödet till de unga vuxna och arbetsgivare, är att informera om verksamheten och delta i möten som berör huvuduppdraget.

Utvecklingsområde: Inget

3. Arbetsspecialisternas helhetsansvar arbete

Varje arbetsspecialist utför alla faser av stöd till arbete, inklusive intagning, uppstart, kartläggning, matchning, jobbstöd och uppföljande stöd.	Poäng: 5
---	-------------

Kommentar: Arbetspecialisterna arbetar uteslutande med IPS och med de moment som ingår i arbetet. De enda arbetsuppgifter man har vid sidan av det direkta stödet till de unga vuxna och arbetsgivare/skolpersonal, är att informera om verksamheten och delta i möten som berör huvuduppdraget.

Utvecklingsområde: Inget

3B. Arbetspecialisternas helhetsansvar studier

Varje arbetsspecialist utför alla faser av stöd till studier, inklusive intagning, uppstart, kartläggning och karriärprofil, val av skola och ansökan, stöd då studierna börjar, samarbete med skolpersonal och uppföljande stöd under studietiden.	Poäng: 5
---	-------------

Kommentar: Arbetspecialisterna arbetar uteslutande med IPS och med de moment som ingår i arbetet. De enda arbetsuppgifter man har vid sidan av det direkta stödet till unga vuxna och skolpersonal, är att informera om verksamheten och delta i möten som berör huvuduppdraget.

Utvecklingsområde: Inget

ORGANISATION

4. Rehabiliteringen mot arbete och studier är integrerad i deltagarens behandling genom koppling till behandlingsteam

Arbetspecialisterna ingår i ett eller två behandlingsteam och får minst 90 procent av sina deltagare därifrån.	Poäng: 5
--	-------------

Kommentar: Två arbetspecialister är integrerade på Maria Skåne Malmö och två arbetspecialister, som delar på en heltid inom IPS Unga, är integrerade på Öppenvård Unga Vuxna. Behandlingsteamerna upplever att arbetspecialisterna arbetar individfokuserat och att samverkan är bra, vilket man tror delvis beror på att man är samlokaliserade. Informationsutbytet mellan behandlare och arbetspecialister fungerar bra. Ibland har någon ung vuxen aktualiserats där det efter endast en kort tid inom IPS är tydligt att den unga vuxna inte känner sig redo att börja arbeta eller studera. Arbetspecialisterna har då samtal med behandlare om annan insats eller en paus från IPS.

IPS Unga har samverkan med även andra behandlingsteam som arbetar med målgruppen och tar vid behov in unga vuxna även från dessa team, samt från Ung Malmö. Totalt sett får man dock minst 90% av aktualiseringarna från de team där man är integrerade.

Samarbetet med Öppenvård Unga Vuxna har endast varit verksamt sedan 1 december och det har därför varit få unga vuxna som aktualiserats.

Utvecklingsområde: Fortsätta att bygga relationen mellan behandlingsteam och arbetspecialister för att ytterligare förbättra relationerna, få ökad träffsäkerhet i aktualiseringarna och därmed säkra ett kontinuerligt inflöde från samtliga team. Detta är dock inget som är nödvändigt i relation till programtroheten.

5. Rehabiliteringen mot arbete och studier är integrerad i deltagarens behandling genom tät kontakt med behandlingsteam

Arbetspecialisterna deltar varje vecka aktivt på möten med behandlingsteam (inte ersatta med administrativa träffar) för att prata om enskilda deltagares mål och fattar gemensamma beslut med behandlingsteamet.	Poäng: 4
---	-------------

Kommentar: Arbetspecialisterna deltar i behandlingsteamens möte varannan vecka och man samtalar kring unga vuxna med fokus på arbete och studier. Det är främst vid detta möte som arbetspecialisterna får nya ärenden, men det händer att behandlare aktualiserar mellan möten. Mötesfrekvensen har diskuterats och man är enig, men detta är anledningen till att det blir poängavdrag.

I samband med återkoppling från arbetspecialisterna eller gemensamma möten förs anteckningar i behandlingsteamens journaler.

Utvecklingsområde: Inte prioriterat. Bedömningen är att det är tillräckligt med att vara med på behandlingskonferens varannan vecka.

6. Samarbete mellan arbetspecialister och arbetsförmedlare

Arbetspecialister och arbetsförmedlare har tät kontakt för att diskutera gemensamma deltagare och identifiera möjliga aktualiseringar.	Poäng: 4
--	-------------

Kommentar: IPS-teamet och handläggare på AF har ofta kontakt i konkreta ärenden eller för informationsutbyte. Man har kontakter varje vecka, men för att få 5 poäng krävs att man har fysiska möten varje vecka, vilket man anser inte är nödvändigt. Det är endast i undantagsfall som en ung vuxen inom IPS Unga får anställning med anställningsstöd.

Utvecklingsområde: Inte prioriterat. Man tar kontakt vid behov.

7. Arbetsgrupp

Minst två heltidsanställda arbetspecialister och en metodstödjare fungerar tillsammans som en arbetsgrupp. Gruppen träffas en gång i veckan, där arbetspecialisterna får metodstöd och delar med sig av tips och strategier och delar arbetsgivar- och utbildningskontakter med varandra.	Poäng: 5
---	-------------

Kommentar: Två arbetspecialister inom hela IPS-teamet delar på rollen som metodstödjare, med 25% av tjänsten var. De ansvarar för ett veckomöte där hela teamet reflekterar över sitt arbete och ger varandra stöd, delar med sig av arbetsgivarkontakter m m. Det bedöms att det för närvarande inte finns behov av att ha heltidsanställda metodstödjare då teamet fortfarande är litet.

Utvecklingsområde: Inget, men när antalet arbetspecialister ökar behöver en diskussion tas om hur metodstödet ska organiseras och prioriteras.

8. Metodstödjares roll

IPS- arbetsgruppen stöttas av en IPS metodstödjare. Arbetspecialisternas färdigheter utvecklas och förbättras genom metodstöd med fokus på resultat.	Poäng: 4
--	-------------

Kommentar: Utöver det som beskrivs under punkt 7 träffar samtliga arbetspecialister sektionschef regelbundet och diskuterar, både i grupp och enskilt, resultat och de unga vuxnas stegförflyttningar. För att förenkla och tydliggöra stegförflyttningarna används ett dokument där varje steg mot arbete/studier följs och resultatet för varje arbetspecialist blir tydligt. Teamet har också extern handledning.

Det som fattas för att få 5 som poäng är att en metodstödjare sitter med under behandlingsteamens möten tillsammans med arbetspecialisten. En av metodstödjarna sitter med i ett team, där denne själv ingår, men inte i samtliga team.

Utvecklingsområde: Inte prioriterat. Det är inte nödvändigt med en metodstödjare under behandlingsteamens möten. Arbetspecialisterna är mycket erfarna och driver själv frågan om arbete och studier för de unga vuxna som tas upp för diskussion under behandlingskonferenser.

9. Inga uteslutningskriterier

Alla deltagare som vill arbeta eller studera har tillträde till IPS, oavsett faktorer som anställningsbarhet, studievana, beroende, symtom, tidigare våldsbeteende, kognitiva störningar, bristande följsamhet till behandlingen eller personlighet.	Poäng: 5
--	-------------

Kommentar: Det finns inga uteslutningskriterier inom IPS Unga. Man tar emot alla unga vuxna som aktualiseras av behandlarna och som säger att de vill och kan börja arbeta/studera inom kort. Det finns inga kölistor, så vid perioder av ökat inflöde skriver man in extra.

Utvecklingsområde: Inget

10. Verksamheten fokuserar på konkurrensutsatta arbeten

Verksamheten poängterar värdet av förvärvsarbete och studier genom ett flertal strategier. Vid inskrivning frågar man alltid om deltagarens intresse för arbete och studier, och frågan upprepas under behandlingens gång. Information om förvärvsarbete, studier och IPS finns synligt i väntrum och gemensamma utrymmen (till exempel i form av broschyrer, affischer och anslagstavlor).	Poäng: 3
---	-------------

Kommentar: Arbetspecialisterna arbetar tillsammans med behandlare enligt ovanstående. Analys görs också i de fall jobbet eller studierna inte fungerar tillfredsställande för den unga vuxna eller om arbetsgivaren eller utbildningsanordnaren har negativa synpunkter på prestation i relation till vad positionen eller studierna kräver.

För att få 5 poäng krävs att arbetspecialisten träffar nya unga vuxna tillsammans med någon som redan fått ett arbete via IPS. Detta görs inte. Det krävs också att behandlingsteamet regelbundet utvärderar sina behandlingsplaner med fokus på arbete och studier, vilket inte görs.

Utvecklingsområde: Det känns orimligt att fråga personer som arbetar om de kan ta ledigt från arbete/studier för att berätta för andra om hur de lyckades. Ska man införa detta som metod

behöver man överväga inskrivningssamtal under kvällstid. Det är annorlunda om målgruppen är personer som ofta befinner sig på en behandlingsmottagning, vilket kan skapa möjligheter till annat deltagande i inskrivningsprocessen.

Däremot bör vi ha diskussioner med behandlingsteamerna om hur de tar upp vikten av arbete/studier med sina unga vuxna.

10B. Verksamheten fokuserar på reguljära studier

Verksamheten poängterar värdet av studier genom ett flertal strategier. Vid inskrivning frågar man alltid om deltagarens intresse för studier, och frågan upprepas under behandlingens gång. Information om karriärvägar, studier och IPS finns synligt i väntrum och gemensamma utrymmen (till exempel i form av broschyrer, affischer och anslagstavlor).	Poäng: 5
---	-------------

Kommentar: se punkt 10.

Utvecklingsområde: Inget

11. Verksamhetens ledning stödjer IPS

Verksamhetens chefer (t ex klinikchef och läkare) hjälper till att implementera och få varaktighet i IPS. Alla komponenter som ingår i ledarnas stöd finns med.	Poäng: 2
---	-------------

Kommentar: Avdelningschef och enhetschef, stödjer verksamheten och dess utveckling. Även förvaltningschef och ASN:s ordförande är välinformerade och stödjer IPS.

Enhetschef ingår i IPS Malmös styrgrupp tillsammans med chefer på samma nivå från FSF och Region Skåne. Sektionschef ingår i IPS Malmös operativa chefsgrupp.

Anledningen till verksamheten inte når upp till 5 poäng är att programtrohetsmätning inte görs en gång per år, att medarbetare inte deltar vid styrgruppens möten och att vi inte varje år samlar kollegor och unga vuxna för en så kallad kick-off. Det sistnämnda är inget som tillämpas i Sverige utan är en amerikansk tradition. Det kan kanske fungera på en behandlingsmottagning dit många patienter kommer regelbundet och under längre tid. Vi har inte diskuterat huruvida en medarbetare ska vara med i styrgruppen, för vi ser inte nyttan.

Mätningen är ingen kontrollfunktion utan syftar endast till att sätta fingret på de utvecklingsområden verksamheten har. Utveckling tar tid och det tar onödiga resurser i anspråk med alltför täta mätningar som inte fyller någon funktion. I Malmö kommer vi endast att göra mätningar vartannat år, men noga följa vår utvecklingsplan.

Utvecklingsområde: Inte prioriterat.

INSATSER**12. Ekonomisk vägledning**

Alla deltagare erbjuds individuell och heltäckande ekonomisk vägledning för att få reda på hur sociala förmåner och bidrag påverkas av inkomster från arbete eller CSN.	Poäng: 5
---	-------------

Kommentar: Arbetspecialisterna ger ekonomisk vägledning utifrån den situation den unga vuxna befinner sig. Man gör en inventering av skulder och diskuterar skillnaden mellan att leva på bidrag eller få pengar av föräldrarna med hur den ekonomiska situationen är med en lön eller studielån. Vid behov hjälper man till att ta kontakt med budget- och skuldrådgivningen och erbjuder även att följa med dit. Man ser planering av betalning av skulder som viktig eftersom det bidrar till att öka motivationen till arbete och studier.

Utvecklingsområde: Inget

13. Frivilligt att lämna information till arbetsgivare

IPS arbetspecialist hjälper deltagaren att fatta informerade beslut gällande vad som berättas för arbetsgivare och kollegor om ett eventuellt funktionshinder eller annan personlig information.	Poäng: 5
--	-------------

Kommentar: Arbetspecialisterna diskuterar detta med varje ung vuxen i samband med att man börjar söka arbete eller studier. Man förklarar fördelarna, och nackdelarna, med att berätta om ett eventuellt funktionshinder, psykisk ohälsa eller beroendeproblematik. De unga vuxna väljer sedan vad de vill göra. Fördelen med att berätta för arbetsgivare om eventuella svårigheter är att man tillsammans kan planera anpassning av arbetsuppgifter, arbetsmiljö med mera. Oftast väljer man dock att inte berätta för en blivande arbetsgivare, så om det sedan uppstår problem i arbetet tar arbetspecialisten en ny diskussion om fördelarna med att berätta om vilka svårigheter man har.

Utvecklingsområde: Inget

13B. Frivilligt att lämna information till skolpersonal

IPS arbetspecialist hjälper deltagaren att fatta informerade beslut gällande vad som berättas för skolpersonal och andra elever om ett eventuellt funktionshinder eller annan personlig information.	Poäng: 5
--	-------------

Kommentar: Arbetspecialisterna diskuterar detta med de unga vuxna då man tillsammans börjar söka utbildning. Man förklarar vilka fördelarna kan vara med att berätta om ett eventuellt funktionshinder, psykisk ohälsa eller beroendeproblematik för skolpersonalen. Oftast väljer man dock att inte berätta för utbildningsanordnaren. Om det sedan uppstår problem med studierna tar arbetspecialisten en ny diskussion om värdet med att berätta och kunna få till stånd en eventuell anpassning av studiemiljö, studietakt eller annat.

Utvecklingsområde: Inget

14. Kontinuerlig uppdatering av deltagares kartläggning - arbete

Inledande kartläggning av arbetserfarenheter görs de två till tre första tillfällena och uppdateras kontinuerligt. Deltagarprofilen innehåller information om önskemål, erfarenheter, färdigheter, starka sidor, nuvarande anpassningar, personliga kontakter etc. Syftet är att lösa eventuella problem i arbetsmiljön och identifiera lämpliga anpassningar. Informationen kommer från deltagaren, behandlingsteamet och – med godkännande - från familj och tidigare arbetsgivare.	Poäng: 5
---	-------------

Kommentar: Arbetspecialisterna gör en kartläggning av arbetserfarenhet via samtal med den unga vuxna och efter information från behandlare. Man kontaktar inte anhöriga eller tidigare arbetsgivare. Kartläggningen av styrkor och färdigheter, erfarenhet och eventuellt behov av anpassning är grundlig och baseras på arbetshistorik och den unga vuxnas egen berättelse om hur tidigare arbete eller studier fungerat.

Kartläggningen fokuserar mycket på förmåga, färdigheter och starka sidor, och hur dessa kan utvecklas ytterligare.

Kartläggningen innehåller alla moment som krävs för att den ska vara fullständig, men man fyller inte alltid i en mall utan kartlägger via samtal. Nödvändig information antecknas efter samtalet. Många unga vuxna uppfattar denna metod som mer avslappnad och underlättar relationsbyggandet och tilliten.

Utvecklingsområde: Inget

14B. Kontinuerlig uppdatering av kartläggning - utbildning

Inledande kartläggning av utbildning görs de två till tre första tillfällena och uppdateras kontinuerligt. Deltagarprofilen innehåller information om önskemål, erfarenheter, färdigheter, starka sidor, nuvarande anpassningar, personliga kontakter etc. Syftet är att lösa eventuella problem i studiemiljön och identifiera lämpliga anpassningar. Informationen kommer från deltagaren, behandlingsteamet och – med godkännande - från familj och tidigare skolpersonal.	Poäng: 5
---	-------------

Kommentar: Arbetspecialisterna gör en kartläggning via samtal med den unga vuxna och behandlare. Man kontaktar inte anhöriga eller tidigare skolor för att höra hur deras erfarenhet av den unga vuxnas skolgång är. Kartläggningen av reguljära studier är grundlig och baseras på de erfarenheter den unga vuxna själv berättar om och hur de uppfattar att tidigare studier fungerat.

Utvecklingsområde: Inget

15. Snabbt sökande efter konkurrensutsatt arbete

Första kartläggningen av arbetslivserfarenheter och utbildning, och kontakten ansikte mot ansikte med en arbetsgivare om ett konkurrensutsatt arbete, sker inom en månad efter inskrivning i IPS-verksamheten, alternativt att man inom en månad har kommit fram till ett arbetsmål. Det kan vara antingen arbetspecialisten eller deltagaren som kontaktar arbetsgivare.	Poäng: 5
---	-------------

Kommentar: Arbetspecialisterna börjar direkt efter inskrivning diskussionen om vilka mål den unga vuxna har när det gäller arbete/utbildning i syfte att så snart som möjligt, och tillsammans, börja

kontakta arbetsgivare eller skolor. Man gör tillsammans upp en plan och diskuterar ansvarsområden. I de flesta fall hittar man ett arbete, skola eller en kombination inom en månad efter kartläggning. Det finns dock tillfällen där processen tar längre tid.

Utvecklingsområde: Inget

16. Individuellt sökande efter arbete

Arbetspecialisterna kontaktar arbetsgivare och skolor i syfte att göra en bra matchning baserad på deltagarnas preferenser och behov. Tonvikten ligger på att matcha rätt individ till rätt arbete, snarare än att ta hänsyn till läget på arbetsmarknaden.	Poäng: 5
---	-------------

Kommentar: Arbetspecialisterna arbetar alltid utifrån den riktning de unga vuxna har, oavsett vilken sorts arbete man är intresserad av. Samtidigt ger man information om hur arbetsmarknaden ser ut, i syfte att ge stöd i att fatta informerade beslut om arbetsplats. Informationen kan handla om arbetsuppgifter, lön, arbetsmiljö, krav på utbildning etc. Om resultat från arbetssökande uteblir tar man en ny diskussion och försöker vidga sökandet även till andra områden.

En del unga vuxna vet inte vad de vill arbeta med eller vad som krävs för ett specifikt yrke. Arbetspecialisterna behöver därför ibland föreslå branscher.

Det är tydligt när man läser dokument att de unga vuxna befinner sig på olika arbetsplatser och inom flera branscher. Det finns något fler som anställts inom serviceindustrin, t ex restaurang, men det beror på att många unga önskar detta som sitt första arbete.

Utvecklingsområde: Inget

16B. Utåtriktat stöd för att hitta karriärmöjligheter

Arbetspecialisten ger individuellt stöd kring olika karriärmöjligheter. Man besöker företag för informationsintervjuer, samtalar med familjemedlemmar och andra om deras yrkesval. Man går tillsammans på jobbmässor, träffar studievägledare och går på events på olika skolor.	Poäng: 2
--	-------------

Kommentar: Så snart kartläggningen är klar börjar arbetspecialisten och den unga vuxna leta efter arbete och utbildningar, beroende på önskemål. Man tittar på Platsbanken, ringer arbetsgivare, går på besök på företag och skolor samt besöker jobbmässor. Både arbetspecialist och den unga vuxna är involverad i sökandet efter ett arbete eller utbildning.

För att få 5 poäng krävs dock att man bokar in informationsintervjuer med företag och att man arrangerar samtal med familjemedlemmar och andra för att höra om deras yrkesval. Detta görs inte kontinuerligt.

Utvecklingsområde: Börja boka in informationsintervjuer och utarbeta ett koncept för samtal med familjemedlemmar eller andra kring yrkesval.

16C. Individuellt sökande efter utbildning

Arbetspecialisterna kontaktar skolor i syfte att göra en bra matchning baserad på deltagarnas preferenser och behov. Tonvikten ligger på att matcha rätt individ till rätt utbildning, snarare än att ta hänsyn till läget på arbetsmarknaden eller vilka utbildningar som är lätta att komma in på.	Poäng: 5
--	-------------

Kommentar: Arbetspecialisterna undersöker utbildningsvägar utifrån vilka tankar som finns kring framtida karriär. Man träffar tillsammans en studie- och yrkesvägledare för att få utförlig information om valmöjligheter, antagningskrav och betygsnivåer. När den unga vuxna bestämt utbildning hjälper arbetspecialisten till med ansökan, ett eventuellt studiebesök på skolan eller annat.

Utvecklingsområde: Inget

17. Hitta arbeten eller studier - täta besök hos arbetsgivare och skolor

Varje arbetsspecialist har minst sex personliga kontakter med arbetsgivare eller skolor i veckan för deltagares räkning. Besöken dokumenteras i loggbok.	Poäng: 3
--	-------------

Kommentar: Under en vecka har arbetspecialisterna i snitt fyra arbetsgivarkontakter var, beroende på var i processen klienterna är. Man arbetar efter mottot: "en individ, ett arbete" och har en specifik person i åtanke när man kontaktar ett företag. Det händer dock att man kontaktar företag och skolor för framtida behov, för att sondera terrängen. Alla besök dokumenteras i den arbetsgivarlogg teamen använder.

För att få 5 poäng behöver man ha minst sex kontakter per vecka samt att alla kontakter ska vara i samband med fysiska besök på arbetsplatser.

Utvecklingsområde: Öka antalet arbetsgivarbesök per vecka.

18. Hitta arbeten eller studier - kvalitet på kontakterna med arbetsgivare eller skolor

Arbetspecialisterna bygger upp relationer med arbetsgivare och skolor genom flera planerade fysiska besök. Vid besöken tar de reda på arbetsgivarens behov, krav för intag på utbildning, berättar vad IPS kan erbjuda, samt förespråkar en deltagare som skulle kunna vara en bra matchning och beskriver dennes erfarenheter och styrkor.	Poäng: 4
---	-------------

Kommentar: Arbetspecialisterna besöker regelbundet arbetsgivare och skolor samt ringer runt för att hålla sig informerade om lediga jobb, bokar studiesök med mera. Under samtalen och besöken berättar de om IPS och, i förekommande fall, diskuterar möjligheter för en specifik person. Man frågar om anställningsbehov i nutid och framtid.

Man hjälper till med aktivitetsrapporter till AF vid behov.

För att nå upp till 5 poäng krävs fler arbetsgivarbesök och besök på skolor.

Utvecklingsområde: Öka antalet arbetsgivarbesök och besök på skolor per vecka.

19. Olika slags arbeten och utbildningar

Arbetspecialisterna hjälper till att skaffa olika sorters arbeten och utbildningar, d v s skilda branscher och yrkesområden.	Poäng: 5
--	-------------

Kommentar: Det är tydligt att arbetsökandet är individuellt, för de unga vuxna har erhållit olika sorters arbete eller utbildning. Det finns en viss överrepresentation av arbeten inom serviceyrken, typ på snabbmatsrestauranger, men detta beror på att många själva valt detta som ett första arbete eftersom det inte kräver utbildning eller erfarenhet.

Utvecklingsområde: Inget

20. Olika arbetsgivare och skolor

Arbetspecialisterna hjälper till att skaffa arbeten och utbildningsplatser på olika företag och skolor.	Poäng: 5
---	-------------

Kommentar: Arbetspecialisterna har anskaffat arbete och utbildning på olika företag eller skolor. Detta är tydligt när man granskar dokumentation.

Utvecklingsområde: Inget

21. Konkurrensutsatta arbeten

Arbetspecialisterna hjälper till att skaffa fasta arbeten på öppna arbetsmarknaden snarare än sådana som är tillfälliga eller tidsbegränsade. Arbetet ska vara konkurrensutsatt, d v s kunna sökas av vem som helst, och lönen ska vara avtalsenlig och motsvara minst grundlön. (Säsongsarbeten och projektanställningar som vänder sig till alla människor räknas som konkurrensutsatta).	Poäng: 5
---	-------------

Kommentar: Samtliga arbeten som anskaffats har varit ute på reguljära arbetsmarknaden, med avtalsenlig lön. Någon enstaka person har endast timanställning, men då är detta i samband med extraarbete parallellt med utbildning eller att arbetsgivaren vill testa förmågan via timanställning, dock under en mycket begränsad tid.

Utvecklingsområde: Inget

21B. Reguljär utbildning

Arbetspecialisterna hjälper till att hitta en lämplig utbildning. Utbildningar ska vara reguljära och inte speciellt anpassade för personer med funktionshinder, utan öppna för vem som helst. Utbildningarna kan vara akademiska eller praktiska, lärlingsplatser, förberedande studier eller gymnasiala studier som ger möjlighet att läsa vidare.	Poäng: 5
--	-------------

Kommentar: Ingen av de unga vuxna har börjat en utbildning som inte är öppen för alla och utbildningarna är på olika nivå; grundläggande, gymnasieförberedande, praktiska yrkesutbildningar och universitet.

Utvecklingsområde: Inget

22. Uppföljande stöd anpassat efter individen

<p>Deltagarna får olika typer av stöd för att klara av rollen som löntagare eller student. Stödet skraddarsys efter individen och baserar sig på individens önskemål, behov, erfarenheter m.m. Stödet ges av många personer, inklusive medlemmar i behandlingsteamet, familj, vänner, arbets- och studiekamrater samt arbetspecialister. Med deltagarens samtycke får även arbetsgivaren eller skolpersonalen stöd och uppbackning.</p> <p>Vid behov hjälper arbetsspecialisterna deltagare att byta till ett mer attraktivt arbete eller annan utbildning.</p>	<p>Poäng: 5</p>
---	---------------------

Kommentar: I samband med att de unga vuxna får arbete eller utbildningsplats görs en plan för uppföljande stöd. Alla erbjuds stöd, men det är frivilligt, så en del väljer att avstå, men de kan alltid ändra sig. Många av de unga vuxna väljer att ha så kallat dolt stöd, eftersom det finns många som inte vill berätta för sin nya arbetsgivare eller skolpersonalen att de har någon form av problematik. Utöver stöd från arbetsspecialisten får klienterna stöd från sin behandlare och, i förekommande fall, socialsekreterare.

Arbetsgivaren erbjuds stöd om den unga vuxna är öppen med sin problematik.

Oavsett om uppföljande stöd tas emot eller inte, får alla information om att arbetspecialisten kan hjälpa till att hitta ett nytt arbete eller utbildning om det inte fungerar eller om mål eller förutsättningar förändras.

Utvecklingsområde: Inget

22B. Hjälp med att söka finansiering under studietiden

<p>Arbetspecialisten hjälper till med att söka studielån eller bidrag för finansiering under studietiden. Om finansiering inte är nödvändig får verksamheten full pott om de endast informerar om möjligheterna och vad de kan hjälpa till med.</p>	<p>Poäng: 5</p>
---	---------------------

Kommentar: Poängsystemet bygger på förhållanden i USA, där höga kursavgifter behöver bekostas via federala lån, stipendier eller privata sponsorer.

Alla unga vuxna som ska börja utbildning får information om vilka vägar man kan gå för att finansiera sin studietid via till exempel CSN eller Arbetsförmedlingen, vilket är tillräckligt för att få full poäng.

Utvecklingsområde: Inget

22C. Individuellt stöd under uppstart av studier

<p>Arbetspecialisterna hjälper deltagarna att komma till rätta i skolan, ser över scheman, diskuterar det praktiska för att få allt att fungera. Vid behov hjälper man även till att få kontakt med vägledare och skolvårdspersonal samt träffar lärare för diskussion om eventuellt behov av anpassning.</p>	<p>Poäng: 5</p>
---	---------------------

Kommentar: Innan utbildning startar, om den unga vuxna så önskar och har behov, besöker man skolan tillsammans, pratar med skolvårdspersonal om studierna och vilket stöd man kan få samt diskuterar pendlingsalternativ. Inför skolstart diskuterar man studieteknik och förberedelser.

Utvecklingsområde: Inget

23. Uppföljande stöd under obegränsad tid

Arbetspecialisterna träffar deltagarna efter arbets- eller studiestart; en gång i veckan under den första månaden och minst en gång i månaden under ett år eller längre. Omfattningen beror på hur väl deltagaren fungerar och på vad personen har för önskemål. Efter en längre period med stabilt arbete eller studier trappas stödet ner och övergår till en medlem i behandlingsteamet. Om deltagaren förlorar sitt arbete eller utbildningsplats tar arbetsspecialisten kontakt med individen inom tre dagar.	Poäng: 3
--	-------------

Kommentar: Alla unga vuxna erbjuds stöd under obegränsad tid och avslut av stödsats görs först när man själv inte längre känner behov av stöd. Behandlingsinsatsen löper parallellt, vilket innebär att alla får stöd både med sin beroende- och/eller hälsoproblematik och med svårigheter som kan uppstå på arbetsplatsen eller på skolan. Stödet är mest intensivt under den första månaden efter anställningens början eller skolstart.

Eftersom endast hälften av de unga vuxna väljer uppföljande stöd eller har stöd under kortare tid än fyra månader får inte teamet full poäng.

Utvecklingsområde: Arbeta mer motiverande med erbjudande om stöd. Vi behöver också arbeta med att utveckla stödet så att det är anpassat efter individen.

24. Samhällsbaserade tjänster

De tjänster som ingår i IPS-verksamheten, till exempel inskrivning, arbetssökande och uppföljande stöd, ges framför allt i naturliga miljöer i samhället och av alla arbetspecialister.	Poäng: 2
---	-------------

Kommentar: För att få 5 poäng krävs att arbetspecialisterna tillbringar mer än 65% av tiden med de unga vuxna ute i samhället. Anledningen är det är viktigt att våga lämna tryggheten i myndigheters lokaler och ta steg ut, vilket underlättar när man väl fått ett arbete eller börjar en utbildning. Många unga är hemmasittare och det är viktigt att bryta det destruktiva och passiviserande mönstret. Som det ser ut idag är det periodvis svårt att nå upp till detta. Många av de unga vuxna föredrar att träffas på arbetsspecialistens eller behandlarens kontor och gärna samordna sina möten. En del unga vuxna säger också att de inte är intresserade av att synas på stan tillsammans med någon "från soc".

Man tar ibland en promenad, träffas hos arbetsgivare, på biblioteket med flera platser, men många gånger blir det lättare att boka ett samtalsrum i de lokaler där arbetspecialisterna är integrerade. Det är dock olika hur mycket tid man spenderar ute i samhället; en arbetspecialist är ute ca 60% och de andra två ca 20% av arbetstiden.

Utvecklingsområde: Utöka antalet timmar ute i samhället där det går att låna samtalsrum och säkra behovet av sekretess, till exempel på frivilligorganisationer, skolor och bibliotek, men också fortsätta med walk-and-talk.

25. Aktivt uppsökande verksamhet

Insatserna avslutas inte automatiskt för att deltagaren har missat avtalade möten eller varit oanträffbar en viss tid. I stället söker man aktivt upp den som avbrutit sitt deltagande för att försöka återknyta kontakten.	Poäng: 3
---	-------------

Kommentar: Många av de unga vuxna missar tider, hör inte av sig eller väljer bort stöd under en kortare tid. Arbetspecialisten kontaktar alltid och hör om det finns något de behöver hjälp med och bokar nya tider. Då längre tid går kontaktar man via sms, ringer och mejlar samt har en diskussion med behandlaren. Alla kontaktförsök dokumenteras. Först när den unga vuxna säger att IPS inte är aktuellt längre avslutar man insatsen, men erbjuder alltid en väg tillbaka.

Det man behöver göra för att få full poäng är hembesök och kontakt med det privata nätverket.

Utvecklingsområde: Diskutera möjligheten att göra hembesök tillsammans med behandlaren eller en annan kollega

26. Personligt nätverk

Arbetspecialisten ska erbjuda kontakt med deltagarens anhöriga eller annan betydande person inom det personliga nätverket, om klienten önskar och anser att det är lämpligt.	Poäng: 2
--	-------------

Kommentar: Arbetspecialisten erbjuder alltid kontakt med anhöriga och andra viktiga personer, men det är mycket få klienter som vill detta.

Poängen baseras på att över 75% av alla klienter inte vill att arbetspecialisten har kontakt med anhöriga. För att få 5 poäng krävs att arbetspecialisten har kontakt med anhöriga i över 70% av alla ärenden. Vi ställer frågan om kontakt med anhöriga eller andra, men många är obekväma med detta, varför vi inte insisterar.

Utvecklingsområde: Utarbeta en plan för att öka antalet ärenden där man har kontakt med en betydande person i det personliga nätverket.

Sammanställning av poäng för IPS Unga

Personal		Poäng
1	Deltagargruppens storlek	5
2	Arbetspecialisternas sysselsättning	5
3	Arbetspecialisternas helhetsansvar arbete	5
3B	Arbetspecialisternas helhetsansvar studier	5
Organisation		
4	Rehabiliteringen mot arbete och studier är integrerad i deltagarens behandling genom koppling till behandlingsteam	5

5	Rehabiliteringen mot arbete och studier är integrerad i deltagarens behandling genom tät kontakt med behandlingsteam	4
6	Samarbete mellan arbetspecialister och arbetsförmedlare	4
7	Arbetsgrupp	5
8	Metodstödjares roll	4
9	Inga uteslutningskriterier	5
10	Verksamheten fokuserar på konkurrensutsatta arbeten	3
10B	Verksamheten fokuserar på reguljära studier	5
11	Ledningen stödjer IPS-verksamheten	2
Insatser		
12	Ekonomisk vägledning ingår	5
13	IPS arbetsspecialist hjälper klienten att fatta informerade beslut gällande vad som berättas för arbetsgivare och kollegor om ett eventuellt funktionshinder eller annan personlig information.	5
13B	IPS arbetsspecialist hjälper klienten att fatta informerade beslut gällande vad som berättas för skolpersonal och andra elever om ett eventuellt funktionshinder eller annan personlig information.	5
14	Kontinuerlig uppföljning av kartläggning - arbete	5
14B	Kontinuerlig uppföljning av kartläggning - studier	5
15	Snabbt sökande efter ett konkurrensutsatt arbete eller reguljära studier	5
16	Individuellt sökande efter arbete	5
16B	Utåtriktade aktiviteter kring karriärmöjligheter	2
16C	Individuellt sökande efter utbildning	5
17	Hitta arbeten eller studier – täta besök hos arbetsgivare och utbildningsanordnare	3
18	Hitta arbeten eller studier – kvalitet på kontakterna med arbetsgivare och utbildningsanordnare	4
19	Olika slags arbeten och studier	5
20	Olika arbetsgivare och utbildningsanordnare	5

21	Individuellt sökande efter konkurrensutsatta arbeten	5
21B	Individuellt sökande efter reguljära utbildningar	5
22	Uppföljande stöd - anpassat efter individen	5
22B	Hjälp med att söka finansiering under studietiden	5
22C	Individuellt stöd under uppstart av utbildning	5
23	Uppföljande stöd - under obegränsad tid	3
24	Samhällsbaserade tjänster	2
25	Aktivt uppsökande verksamhet	3
26	Personligt nätverk	2
	Totalpoäng:	151

160–175 poäng = stämmer mycket bra överens med IPS-Y

140–159 poäng = stämmer bra överens med IPS-Y

104–139 poäng = stämmer delvis överens med IPS-Y

104 och mindre = stämmer inte överens med IPS-Y

Sammanfattning

IPS Unga har funnits i snart ett år, men började inte ta emot aktualiseringar förrän i mitten av augusti. Man har trots det höga programtrohetspoäng som troligen står sig bra i jämförelse med resten av Sverige. Det finns inte behov av några större förändringar, då det finns delar i programtrohetsskalan som är baserade på förhållanden i USA och blir svåra att applicera i vårt samhälle. Det man behöver diskutera är hur kontakten med anhöriga kan öka, hur man kan motivera flera unga vuxna att välja öppet stöd under sin första tid på arbetsplatsen/i skolan samt vad man kan göra för att locka ut de unga vuxna i samtalsmiljöer utanför tryggheten på behandlarnas kontor.

Resultaten för IPS Unga är enligt plan. De unga vuxna har i många fall starka drivkrafter och vill utvecklas, men de är samtidigt osäkra på vad de vill och har bristande självförtroende och självinsikt. Det behövs omfattande stöd för att få till stånd långsiktiga resultat och samarbetet med behandlingsteamet är oerhört viktigt. De behandlingsteam där IPS Unga är verksamma är hängivna sitt arbete och engagerade i sina klienters utveckling, vilket bådär gott för framtiden.

2026-04-29

Rosita Esgard, sektionschef

Hannah Rossander-Strand, metodstödjare

Marcus Eld, metodstödjare

Bilaga:

Utvecklingsplan 2026-2027

Utvecklingsplan IPS Unga Malmö 2026-2027

Vad	Nuvarande poäng	Föreslagen aktivitet	Tidsram	Uppföljning
10. Verksamheten fokuserar på konkurrensutsatta arbeten	3	...diskussioner med behandlingsteamet om hur de tar upp vikten av arbete/studier med sina klienter.	2026	Innan tertial-rapport 3 2026
16B. Utåtriktad stöd för att hitta karriärmöjligheter	2	...Boka in informationsintervjuer ...Utarbeta ett koncept för klientens samtal med familjemedlemmar eller andra kring yrkesval.	2026	Innan tertial-rapport 3 2026
17. Hitta arbeten eller studier - täta besök hos arbetsgivare och skolor	3	...Öka antalet kontakter med/besök hos arbetsgivare och skolor ...Diskutera mål och logistik	2026	Innan tertial-rapport 3 2026
23. Uppföljande stöd under obegränsad tid	3	...Fler samtal kring fördelar med uppföljande stöd ...Arbeta med att utveckla stödet så att det är anpassat efter individen.	2026	Innan tertial-rapport 3 2026
24. Samhällsbaserade tjänster	2	...Utöka antalet timmar med klienten utanför behandlingsverksamhetens lokaler	2026	Innan tertial-rapport 3 2026
25. Aktivt uppsökande verksamhet	3	... Diskutera fördelar och nackdelar med att göra hembesök tillsammans med behandlaren eller en annan kollega ...Motivera mer till kontakt med anhöriga eller andra viktiga personer		
26. Personligt nätverk	2	...Utarbeta en plan för att öka antalet ärenden där		

		man har kontakt med en betydande person i det personliga nätverket (significant other).		
--	--	---	--	--